ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

_____ М.В. Маліков

«27» серпня 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНКЛЮЗИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Фізичне виховання

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Парій С.Б., докт. філос. з осв. наук, старша викладачка кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту
Протокол № 2 від «26» серпня 2026 р.

В.о. завідувача кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту

_____ А.А. Орлов

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ А.П. Конох

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Зв`язок з викладачем:
E-mail: *svetusikznutmfkit@gmail.com*
Телефон: *(061) 228-75-53*
Інші засоби зв'язку: *Viber, Telegram*
Кафедра: *теорії та методики фізичної культури і спорту (4 корпус ЗНУ, ауд. 303)*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інклюзивне фізичне виховання» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретичні, нормативно-правові, психолого-педагогічні та організаційно-методичні засади інклюзивного фізичного виховання; набуття вмінь організовувати та проводити заняття з фізичної культури в умовах інклюзивного освітнього середовища з урахуванням особливих освітніх потреб, індивідуальних можливостей, вікових та психофізіологічних особливостей учнів; формування компетентностей щодо адаптації фізичних вправ, добору методів, форм, засобів та спеціального обладнання, здійснення педагогічного супроводу, оцінювання та моніторингу індивідуального прогресу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інклюзивне фізичне виховання» є: ознайомитися з основними поняттями, принципами та нормативно-правовими засадами інклюзивної освіти та інклюзивного фізичного виховання; усвідомити роль фізичної культури у фізичному розвитку, соціалізації, психологічному благополуччі та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами; сформувати знання про типологію особливих освітніх потреб та психофізіологічні особливості різних категорій учнів; навчитися визначати освітні та рухові потреби учнів і враховувати їх під час планування та проведення занять з фізичної культури; набути вмінь адаптувати фізичні вправи, методи, форми організації та дозування фізичного навантаження відповідно до індивідуальних можливостей учнів; оволодіти технологіями індивідуалізації та диференціації освітнього процесу з фізичної культури; сформувати навички використання спеціального обладнання та інвентарю в умовах інклюзивного освітнього середовища; навчитися здійснювати педагогічне спостереження, оцінювання та моніторинг фізичного розвитку й індивідуального прогресу учнів з особливими освітніми потребами; сформувати вміння брати участь у розробленні та реалізації індивідуальної програми розвитку дитини в частині фізкультурно-оздоровчої діяльності; усвідомити роль учителя фізичної культури у створенні безпечного, доступного та психологічно комфортного інклюзивного середовища; набути навичок професійної взаємодії з батьками, асистентом учителя, психологом, фахівцями спеціальної освіти та іншими учасниками команди психолого-педагогічного супроводу.

Навчальна дисципліна «Інклюзивне фізичне виховання» належить до циклу професійної підготовки спеціальності і пов'язана з дисциплінами, які мають забезпечити випускників відповідними знаннями і сформувати вміння застосовувати їх у майбутній професійній діяльності.

Пререквізити курсу забезпечують фундаментальні знання, необхідні для успішного засвоєння дисципліни: теорія і методика фізичного виховання формує базові знання про закономірності, принципи, засоби, методи, форми організації та планування фізичного виховання, що є основою для адаптації освітнього процесу до особливих освітніх потреб учнів; вікова фізіологія людини з основами гігієни забезпечує

розуміння вікових закономірностей фізіологічного розвитку організму, функціональних можливостей дітей та гігієнічних вимог до організації фізкультурно-оздоровчої діяльності; педагогіка формує знання про закономірності навчання, виховання та розвитку особистості, принципи педагогічної взаємодії та організації освітнього процесу; спортивно-масова робота в закладах середньої освіти забезпечує знання та практичні навички організації різних форм рухової активності учнів, проведення фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів та створення умов для залучення школярів до активної діяльності.

Постреквізити курсу дозволяють застосовувати набуті знання та вміння під час подальшої професійної підготовки та педагогічної діяльності: сучасні фізкультурно-спортивні програми та методи забезпечують можливість використовувати сучасні технології, програми та методики фізичного виховання з урахуванням принципів інклюзивності, індивідуалізації та диференціації; професійна майстерність вчителя фізичної культури сприяє розвитку практичних умінь організації освітнього процесу, педагогічної взаємодії, управління діяльністю учнів та створення безпечного й комфортного освітнього середовища.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	5-й	-
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	16 год.	-
Практичні заняття	16 год.	-
Самостійна робота	58 год.	-
Консультації	*Розклад проведення консультацій:* *https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/fizvosp/navchal_nij_protses* *Один раз на тиждень, 2 години за розкладом особисто, дистанційно за попереднім погодженням.*	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**залік**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності		Методи навчання	Форми та методи оцінювання
		Практичні (проведення адаптивних фізичних вправ або заходів в залі). Інтерактивні лекції (подання матеріалу у форматі, що включає активну участь студентів через запитання, рефлексію, короткі дискусії щодо анатомічних, фізіологічних та біомеханічних аспектів занять). Метод моделювання (моделювання ситуацій, де студенти в ролі вчителів/інструкторів працюють з умовними учнями з різними особливими освітніми потребами). Метод проєктів (групові завдання з планування та організації адаптивних заняття для осіб з інвалідністю). Метод кейсів (аналіз відеозаписів проведених занять або спортивних заходів з наступним обговоренням і критичним аналізом).	*Форми і методи оцінювання:* - практичні роботи; - презентації та захист проектів; - тестування. *Контрольні заходи*: теоретичне тестування та практичні завдання за змістовим модулем.
ПРН12:	Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою.		
Компетентності:			
ФК3:	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.		
ФК8:	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, діяти соціально відповідально та свідомо, приймати обґрунтовані рішення.		
ФК14:	Здатність проєктувати освітній процес з фізичної культури з урахуванням потреб здобувачів освіти, їхнього стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій відповідно до сучасних освітніх тенденцій та організовувати його з урахуванням результатів навчання учнів із застосуванням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозуючи результати освітнього процесу.		
ФК15:	Здатність формувати в учнів стійку мотивацію до занять фізичною культурою, здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей, розвиток позитивної самооцінки, я-ідентичності, розвивати критичне мислення.		

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інклюзивне фізичне виховання.

Вступ до інклюзивного фізичного виховання. Визначення інклюзії та інклюзивного фізичного виховання. Правові та нормативні акти щодо інклюзії. Необхідність інклюзивного підходу у фізичному вихованні. Предмет, мета, завдання, зміст інклюзивного фізичного виховання. Корекційні, компенсаторні, профілактичні завдання – головна група завдань в інклюзивного фізичного виховання. Оздоровчі, освітні, виховні завдання – традиційні та спеціальні завдання фізичної культури, Роль і місце інклюзивного фізичного виховання в комплексній реабілітації та соціальній інтеграції осіб з інвалідністю. Інтеграція освітніх програм – сучасна тенденція в вищої і середньої школі.

Типологія особливих освітніх потреб. Категорії (типологія) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами. Фізіологічні та психолого-педагогічні особливості різних категорій дітей. Категорії суб'єктів навчання залежно від типу порушення: з порушеннями слуху; з порушеннями зору; з порушеннями опорно-рухового апарату; з порушеннями інтелекту; з мовленнєвими порушеннями; зі складною структурою порушень; з емоційно-вольовими порушеннями та з аутизмом. Основні принципи роботи з дітьми з різними порушеннями.

Методологія інклюзивного фізичного виховання. Педагогічні технології та методи роботи в інклюзивному фізичному вихованні. Загальні методи в інклюзивному фізичному вихованні: репродуктивний; проблемний; ігровий. Розробка індивідуальних програм з інклюзивного фізичного виховання. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Класифікація

особливих потреб дитини в контексті системного підходу. Співпраця з батьками та іншими спеціалістами.

Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу з інклюзивного фізичного виховання.

Організація занять з інклюзивного фізичного виховання. Організація та проведення різних форм занять фізичними вправами в умовах інклюзивної освіти. Планування та проведення занять з інклюзивного фізичного виховання. Види спрямованості змісту занять з інклюзивного фізичного виховання: теоретична; інструкторсько-методична; практична. Характеристика змісту занять інклюзивного фізичного виховання. Адаптація фізичних вправ для дітей з особливими освітніми потребами. Заняття з інклюзивного фізичного виховання з різними віковими групами. Використання спеціального обладнання та інвентарю.

Оцінювання та моніторинг розвитку учнів в інклюзивному фізичному вихованні. Методи оцінювання фізичного розвитку дітей з особливими потребами. Оцінка вихідного рівня фізичної підготовленості дітей з особливими освітніми потребами. Інтегральний підхід при оцінюванні успішності ефективності процесу фізичного виховання дітей з особливими освітніми потребами. Системи моніторингу та оцінки ефективності інклюзивних програм. Внесення коректив в індивідуальні програми на основі оцінювання. Основні покази та протипокази до виконання фізичних вправ відповідно до нозологій учнів з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне середовище. Створення інклюзивного середовища у школі. Фізична культура як інклюзивне середовище. Роль фізичної активності у соціалізації дітей з особливими потребами. Підтримка позитивного психологічного клімату під час занять з інклюзивного фізичного виховання. Підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Психолого-педагогічний супровід в інклюзивному фізичному вихованні. Обов'язки вчителя в організації освітнього процесу з інклюзивного фізичного виховання. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Технології індивідуалізації освітнього процесу з інклюзивного фізичного виховання.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Вступ до інклюзивного фізичного виховання: - визначення інклюзії та інклюзивного фізичного виховання - правові та нормативні акти щодо інклюзії - необхідність інклюзивного підходу у фізичному вихованні - предмет, мета, завдання, зміст інклюзивного фізичного виховання - завдання інклюзивного фізичного виховання - інтеграція освітніх програм – сучасна тенденція в вищої і середньої школі.	4	-	*раз на два тижні*
	Методологія інклюзивного фізичного виховання: - педагогічні технології та методи роботи в інклюзивному фізичному вихованні - загальні методи в інклюзивному фізичному вихованні - індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами - класифікація особливих потреб дитини в контексті системного підходу	4	-	
2	Оцінювання та моніторинг розвитку учнів в інклюзивному фізичному вихованні:	8	-	*раз на два тижні*

	- методи оцінювання фізичного розвитку дітей з особливими потребами - інтегральний підхід при оцінюванні успішності ефективності процесу фізичного виховання дітей з особливими освітніми потребами - основні покази та протипокази до виконання фізичних вправ відповідно до нозологій учнів з особливими освітніми потребами			
Разом		16	-	

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Типологія особливих освітніх потреб: - категорії (типологія) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами - фізіологічні та психолого-педагогічні особливості різних категорій дітей - категорії суб'єктів навчання залежно від типу порушення - основні принципи роботи з дітьми з різними порушеннями	8	-	*раз на два тижні*
2	Організація занять з інклюзивного фізичного виховання: - організація та проведення різних форм занять фізичними вправами в умовах інклюзивної освіти - види спрямованості змісту занять з інклюзивного фізичного виховання - характеристика змісту занять інклюзивного фізичного виховання - адаптація фізичних вправ для дітей з особливими освітніми потребами - заняття з інклюзивного фізичного виховання з різними віковими групами - використання спеціального обладнання та інвентарю	4	-	*раз на два тижні*
	Інклюзивне середовище: - фізична культура як інклюзивне середовище - роль фізичної активності у соціалізації дітей з особливими потребами - підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до роботи в інклюзивному освітньому середовищі - психолого-педагогічний супровід в інклюзивному фізичному вихованні - технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі	4	-	
Разом		16	-	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Роль і місце інклюзивного фізичного виховання в комплексній	10	-

	реабілітації та соціальній інтеграції осіб з інвалідністю		
	Вивчення і аналіз успішних практик адаптивних стратегій та педагогічних підходів до забезпечення ефективного навчання дітей з різними типами порушень (зору, слуху, опорно-рухового апарату тощо) в контексті фізичного виховання	10	-
	Розробка індивідуальних програм з інклюзивного фізичного виховання	8	-
2	Планування та проведення занять з інклюзивного фізичного виховання	10	-
	Оцінка вихідного рівня фізичної підготовленості дітей з особливими освітніми потребами з різними типами порушень (зору, слуху, опорно-рухового апарату тощо)	10	-
	Підтримка позитивного психологічного клімату під час занять з інклюзивного фізичного виховання	10	-
		58	-

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ ЗМ	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	Тестування	Тести за темою в системі Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	**Максимальна кількість - 2 бали**	6
	Презентація результатів практичної роботи за темою	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	Виконання практичної роботи максимально оцінюється у 3 балів. **3 балів** – практична робота виконана та захищена вчасно і якісно. Здобувач освіти повно та вірно здатен проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні самостійної роботи було дотримано всіх вимог, передбачених програмою курсу. **2 бали** - при виконанні практичної роботи здобувач освіти виконує роботу за зразком з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи. **1 бал** – робота виконана на 30-50%, висновки невірно сформульовані, захищена невчасно	9
	Презентація результатів самостійної роботи за темою	Виконати самостійну роботу згідно методичних рекомендацій. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	Виконання самостійної роботи максимально оцінюється у 2 балів. **2 бали** – самостійна робота виконана та захищена вчасно і якісно. При виконанні самостійної роботи було дотримано всіх вимог, передбачених програмою курсу. **1 бал** - при виконанні самостійної роботи здобувач освіти виконує роботу за зразком з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи. **0,5 балів** – робота виконана на 30-50%, висновки невірно сформульовані, захищена невчасно	5
Поточний контроль		**Тести за Розділом 1 в системі Moodle**	https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=557469	**10**
2	Тестування	Тести за темою в системі Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	**Максимальна кількість - 2 бали**	6
	Презентація результатів практичної роботи за темою	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	Виконання практичної роботи максимально оцінюється у 3 балів. **3 балів** – практична робота виконана та захищена вчасно і якісно. Здобувач освіти повно та вірно здатен проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні самостійної роботи було дотримано всіх вимог, передбачених програмою курсу. **2 бали** - при виконанні практичної роботи здобувач освіти виконує роботу за зразком з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи. **1 бал** – робота виконана на 30-50%, висновки невірно сформульовані, захищена невчасно	9

	Презентація результатів самостійної роботи за темою	Виконати самостійну роботу згідно методичних рекомендацій. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13177	Виконання самостійної роботи максимально оцінюється у 2 балів. **2 бали** – самостійна робота виконана та захищена вчасно і якісно. При виконанні самостійної роботи було дотримано всіх вимог, передбачених програмою курсу. **1 бал** - при виконанні самостійної роботи здобувач освіти виконує роботу за зразком з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи. **0,5 балів** – робота виконана на 30-50%, висновки невірно сформульовані, захищена невчасно	5
Поточний контроль		**Тести за Розділом 2 в системі Moodle**	https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=557469	**10**
Усього за змістові модулі та контр. заходи 20				**60**

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: - основні поняття інклюзивного фізичного виховання - мета і завдання інклюзивного фізичного виховання - принципи інклюзивного фізичного виховання - засоби інклюзивного фізичного виховання - методи інклюзивного фізичного виховання - форми інклюзивного фізичного виховання - форми організації інклюзивного фізичного виховання - медично-педагогічний контроль в інклюзивному фізичному вихованні - методи контролю ефективності навчального процесу в інклюзивному фізичному вихованні - переважна спрямованість змісту занять з інклюзивного фізичного виховання - характеристика змісту занять з інклюзивного фізичного виховання - заняття з інклюзивного фізичного виховання з дітьми дошкільного та шкільного віку - заняття з інклюзивного фізичного виховання у ЗВО - роль і місце фахівця з інклюзивної фізичної культури у команді	20 тестових завдань – кожна правильна відповідь = 1 бал	20
	Практичне завдання	Розробка та проведення інклюзивного заняття з фізичного виховання для різновікової групи дітей з різними типами порушень. Опис завдання: 1. Планування заняття: розробка детального плану заняття, враховуючи фізіологічні, психологічні та педагогічні особливості дітей з різними порушеннями. План має включати: o цілі та завдання заняття. o використання адаптивних фізичних вправ та педагогічних підходів. o методи мотивації та підтримки учасників. o стратегії інтеграції дітей з особливими потребами у загальну групу. 2. Проведення заняття: має бути забезпечена активна участь усіх дітей, використовуючи інклюзивні методи. 3. Рефлексія: після проведення підготувати короткий звіт з аналізом ефективності проведеного заходу, виявлених труднощів та пропозиціями щодо	Результати виконання студентом індивідуального практичного завдання оцінюється за такою шкалою: - відповідність плану заняття потребам різних категорій дітей (max 10 балів) - застосування адаптивних методів та підходів (max 10 балів) - ефективність взаємодії з учасниками (max 10 балів)	20

		поліпшення практики інклюзивного фізичного виховання.	- здатність до рефлексії та самооцінки проведеного заняття (max 10 балів). Загальна оцінка визначається як сума балів, отриманих студентом за кожним пунктом.	
Усього балів				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Щекотіліна Н. Ф. Інклюзія в фізичній культурі : навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 202 с.

2. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 210 с.

3. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навч. посібник. Київ : ТОВ «Агентство Україна», 2019. 300 с.

4. Омельяненко Г.А., Пиптюк П.Ф., Парій С.Б. Основи інклюзивної освіти в фізичній культурі : методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 73 с.

Додаткова:

1. Пиптюк П.Ф., Парій С.Б., Омельяненко Г.А. Методологічні аспекти дослідження адаптивних здібностей інклюзивних дітей. *Перспективи та інновації науки*. 2026. № 5(63). С. 1453-1465.

2. Приступа Є. Н., Петришин Ю. В., Боднар І. Р. Інклюзивне фізичне виховання школярів 1-3 груп здоров'я. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2013. №1. С. 62-67.

3. Щекотиліна Н. Ф. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до індивідуальної роботи з учнями в умовах інклюзії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, 2019. 260 с.

4. Буховець Б. О., Дишель Г. О., Романенко С. С. Передумови побудови програми фізичного виховання дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. № 39. С. 263-267.

5. Долинський Б., Буховець Б., Волощук Е., Логінова А. Проблема організації процесу фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з руховими порушеннями. *Achievements and prospects of modern scientific research*: the 1 st International scientific and practical conference (December 6-8, 2020) Editorial EDULCP, Buenos Aires, Argentina. 2020. P. 252-256.

6. Кучманич І., Опанасенко Л. Класифікація особливих потреб дитини в контексті системного підходу. *Проблеми сучасної психології*. 2018. Випуск 42. С. 70-92.

7. Ткачук В., Єчкало Ю. Класифікація студентів ВНЗ з особливими освітніми потребами. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*. 2017. Вип. 26. С. 91- 93.

8. Ткачук В., Єчкало Ю., Маркова О. Доповнена реальність у навчанні студентів із особливими освітніми потребами. *Cloud Technologies in Education* : Proceedings of the 5th Workshop on Cloud Technologies in Education (CTE 2017). (Квітень 28, 2017 рік). Кривий Ріг, 2017. С. 66-71.

9. Гук Г. Боднар І. Основні проблеми інклюзивного фізичного виховання дітей з особливими потребами. *Педагогічні науки*. 2022. № 79. С. 7-15.

10. Борисенко Л.Л. Фізична культура як інклюзивне середовище. Система надання освіти дітям з особливими освітніми потребами в умовах сучасного закладу : збірник за матеріалами VI Всеукр. науково-практичної конференції (12 грудня 2018 року). Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». Лисичанськ : ФОП Чернов О. Г., 2018. С. 23-26.

11. Lleixà, Teresa, and Carolina Nieva. The social inclusion of immigrant girls in and through physical education. Perceptions and decisions of physical education teachers. *Sport, Education and Society.* 2020. P. 185-198.

12. Neary, A., McBride, R. S. Beyond inclusion: Trans and gender diverse young people's experiences of PE and school sport. *Sport, Education and Society.* 2024. 29 (5). P. 593-606.

13. Graham L.J. Inclusive education in the 21st century. *Inclusive education for the 21st century*. Routledge, 2020. P. 3-26.

Інформаційні ресурси:

1. Категорії (типологія) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Dodatok-1.pdf

2. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 2145-19#Text

3. Демчук С., Випасняк І. Ігрова діяльність як головний чинник соціальної адаптації молодших школярів із депривацією слуху. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15 : Науковопедагогіч ні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2016. Вип. 3. С. 38-43. URL: http://surl.li/mxdydj

4. Конвенція ООН про права дитини. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021

5. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

6. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров`я дітей і підлітків. URL: http://moz.gov.ua/article/news/moz-zatverdivpereklad- mizhnarodnoi-klasifikacii-funkcionuvannja

7. Закон України «Про загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 р.» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-17#Text

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.
Практичний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лабораторних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати лабораторні заняття регулярно, мусять узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять.
Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані у спортивному залі протягом поточного змістового модулю. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.
Студенти, які станом на початок заліково-екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.
За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності
Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).
Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.
Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:
Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті
Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація
Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.
Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються на сторінці курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/QRVdWGwe3; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua/.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.